

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele:
RNDr. Hana Eliášová, Ph.D.

Datum: 28.05.2012

Autor: Eva Riečičiarová

Název práce:

Vývoj metody rekonstrukce podoby podle lebky od pravěku po současnost.

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cílem práce (definovaném na straně 6) je rešeršní zpracování údajů týkajících se metod trojrozměrné rekonstrukce obličeje podle lebky v historickém kontextu. Zde bych podotkla, že název předložené studie není s tímto cílem plně v souladu. Důraz na trojrozměrnou (3D) rekonstrukci obličeje zde chybí. Lze proto předpokládat, že autorka v bakalářské práci zmíní i typy dvojdimensionálních ztvárnění obličeje podle lebky.

Struktura (členění) práce:

Práce zahrnuje 35 stran rozdělených do základních oddílů - "Abstrakt", "Úvod", "Teoretická část", "Závěr" a "Seznam použité literatury". Členění práce odpovídá požadavkům na standardní strukturu bakalářské práce.

Doporučila bych připojit seznam obrázků, popř. i seznam zkratk a výklad pojmů.

Stěžejní část bakalářské práce je rozčleněna do logicky na sebe navazujících kapitol - "Historie rekonstrukce obličeje podle lebky", "Sochařské techniky 3D rekonstrukce" "Počítačová technika 3D rekonstrukce". Autorka přibližuje historii rekonstrukce tváře podle lebky od pravěku (4. tisíciletí př. n.l.) do současnosti, podrobně se věnuje klasickým sochařským technikám rekonstrukce obličeje, stručně popisuje moderní počítačové postupy faciální rekonstrukce.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Práce vychází z rozsáhlého množství relevantní odborné literatury, citováno 76 publikací a 6 internetových zdrojů. Použité publikace jsou v práci správně a adekvátně citovány. Rozpor byl zjištěn pouze v jednom případě. Vytkla bych pouze převahu citování jednoho autora v odstavcích některých pasáží, např. Wilkinson, 2004, je citována - 8x na str. 23-25. Nejednotně jsou uváděna v textu jména jako např. H. Welcker, His, W.M. Krogman, Harris W. Wilder...

Chybí zmínky o významných ruských autorech rekonstrukcí obličeje, např. Veselovskaja, Lebedinskaja, Balueva,...).

Otázka: Měla autorka k dispozici originální citované literární zdroje z roku 1867 (Welcker, Davis), 1896 (Abercromby), 1912 (Wilder), 1955 (Gerasimov) anebo vycházela z literatury, kde tyto informace byly obsaženy? V seznamu literatury jsou tyto zdroje uvedeny jako původní.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce neobsahuje vlastní výsledky.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Stylistická a gramatická úroveň textu je velmi dobrá. Text je srozumitelný a přehledný.

Odborná antropologická terminologie není vždy zachována, např. autorka uvádí termíny: oční důlky, oční jamky, body "lateral orbit", "mental eminence"...

Formální stránka práce je průměrná. Předpokládala bych lepší úpravu obrazové dokumentace. Text u obr. č. 2 bych opravila - nejedná se o modelovanou lebku, ale vymodelovanou hlavu.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Zadaný cíl bakalářské práce byl relativně splněn. Autorka prokázala schopnost samostatně pracovat s literaturou. Bohužel do rámce bakalářské práce začlenila i informace, které nebyly relevantní vzhledem k zadanému tématu. Např. období starověku, středověku a částečně i renesance je věnováno pouze posmrtným maskám a ne rekonstrukci obličeje podle lebky. Rovněž Lombrosova typologie z 19. století je redundantní informací.

I přesto mohu konstatovat, že předložená práce splňuje kritéria bakalářské práce.

Doporučuji práci k obhajobě. Vzhledem však k tomu, že některá konstatování v předložené práci jsou nejasná nebo působí dojmem, že jsou vytržena z kontextu, dovoluji si položit několik otázek.

Otázky a připomínky oponenta:

1) Jaké typy dvojdimensionální metody rekonstrukce obličeje jsou využívány ?

2) Kteří čeští antropologové se věnovali prakticky faciální rekonstrukci?

3) Otázky k textu bakalářské práce:

1., str. 6:

– cit.: "V současné době se metoda rekonstrukce podoby využívá ve forenzní antropologii a kriminalistice." Které odvětví kriminalistiky využívá rekonstrukci obličeje?

– cit.: "Forenzní antropologie je aplikované odvětví biologické antropologie a je aktivní součástí soudního lékařství. K důležitým aspektům forenzní antropologie patří určení pohlaví a odhad tělesných proporcí." Jedná se nepovedenou a neúplnou charakteristiku forenzní antropologie. Co si představujete pod pojmem "forenzní antropologie je aktivní součástí soudního lékařství"?

2.1.3., str. 11:

– cit.: "O praktikách a původu faciální rekonstrukce ve středověku jsem nenalezla dostatečné množství publikací, abych ji mohla detailně vypracovat. Proto zmiňuji jen několik případů posmrtných masek." Z konstatování vyplývá, že přece nějaké publikace o faciální rekonstrukci ve středověku autorka našla - proč je tedy nezmiňuje?

2.3.1., str. 26 - 28:

Stručně vysvětlete techniky počítačového modelování (a – g)

a) "Vanezis a spolupracovníci využili 3D metodu počítačové grafiky. Na povrch obličeje aplikovali transformaci, která vedla k nehomogenním změnám velikosti." Vysvětlete podrobněji popisovanou metodu.

b) Charakterizujte stručně "metodu bilineární interpolace" s ohledem na rekonstrukci obličeje.

c) Vysvětlete, co si představujete pod pojmem - "radiální základní funkce" používané Vanezisem.

<p>d) Vysvětlete podstatu "hierarchické volumetrické deformace".</p> <p>e) Vysvětlete metodu Nelsona a Michaela - "umístění struktur označovaných jako disky na klíčové rysy neznámé a referenční lebky, přičemž tyto disky definují 3D volumetrickou deformaci objektu".</p> <p>f) Popište stručně metodu podle Jonese - "algoritmus založený na korelaci mezi dvěma 3D snímky lebky, čímž se automaticky extrahují body obličejových rysů".</p> <p>g) Co si představujete pod konstatováním "transformace 3D modelu na 2.5D model použitím cylindrického systému souřadnic".</p>
<p>Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)</p> <p>☐ výborně ☒ velmi dobře ☐ dobře ☐ nevyhověl(a)</p> <p>Poznámka oponenta: hodnocení může být pozměněno na základě výsledku obhajoby, zodpovězení otázek.</p> <p>Podpis školitele/opponenta: RNDr. Hana Eliášová, Ph.D.</p>

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://natur.cuni.cz/biologie/files/BZk-pravidla-11-12-2007.doc>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě) **nejpozději do 30. 5. 2012** na adresu petr.sedlak-uk-prf@seznam.cz (pro účely zveřejnění na internetu pro studenty), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu:
- Doc. RNDr.Petr Sedlak, Ph.D.
Katedra antropologie a genetiky člověka
Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta
Viničná 7
128 44 Praha 2
Česká republika